

FOLKETINGETS EU-OPLYSNING

Christiansborg
1240 København K
telefon 3337 3337
euopl@folketinget.dk
www.eu.dk

NOVEMBER 2018

Zaatari flygtningelejr i Jordan. Foto: Christine Sidenius

Asyl og migration i EU

EU'S FREMTID VEDRØRER ALLE BORGERE I DANMARK – PÅ TVÆRS AF GENERATIONER. DERFOR SKAL VI TALE OM, HVAD VI VIL MED EU – OGSÅ NÅR VI IKKE SKAL STEMME OM EU. DEBATTEN HAR ALDRIG VÆRET MERE AKTUEL END NU, HVOR EUROPA OPLEVER STORE OG NYE UDFORDRINGER.

Der er heldigvis mange muligheder for at forme vores fælles fremtid. Derfor ønsker Folketinget at gå i dialog med et bredt udsnit af danskere for at modtage forslag, ideer og gode råd. Det vil gøre politikerne bedre rustet til at tage diskussionen med andre landes folkevalgte.

Dialogen med danskerne skal være nærværende - for politik handler om mennesker. Så debatten må ikke bare handle om bureaukrati, institutioner og proces. Den skal handle om danskernes holdninger til en virkelighed, der er tæt på vores liv og hverdag.

Ved fem arrangementer rundt omkring i Danmark i efteråret 2018 møder politikerne danskerne til en snak om en række vigtige emner, der vedrører os alle.

De første fire møder handlede om:

- Klima og EU i verden
- Hvordan bruger EU pengene?
- EU og vores sikkerhed
- Hvordan påvirker EU vores økonomi og velfærd?

Input fra disse møder er bragt videre til en følgehøring om fremtidens EU med 400 deltagere, hvor folketingspolitikere mødes for at samle inspiration og viden om, hvad danskerne mener.

Danskerne, der deltager i arrangementerne, er udvalgt af et analyseinstitut, så de udgør et repræsentativt udsnit af den danske befolkning. I sidste ende giver det repræsentative udvalg af danskere regeringen en folkelig stem-

me og forslag til handling, som politikerne kan tage med, når forhandlingerne om EU's fremtid føres i Bruxelles og andre steder i Europa.

Se mere om debatten om fremtidens EU på www.eu.dk

Flygtningepolitik

EU-landene har besluttet en række minimumsregler for, hvordan flygtninge skal modtages i EU-landene, hvordan deres asylansøgning skal behandles, og hvornår en flygtning har krav på beskyttelse. Danmark er ikke omfattet af disse regler pga. retsforbeholdet. Efter 20 år er der stadig store forskelle i EU-landenes praksis og en modvilje i de enkelte medlemslande mod at ændre praksis.

FN OG EU

EU-reglerne om modtagelse af flygtninge bygger på Genevekonventionen (om beskyttelse af flygtninge) og menneskerettighedskonventionen. Begge er vedtaget i FN-regi og underskrevet af samtlige EU-lande.

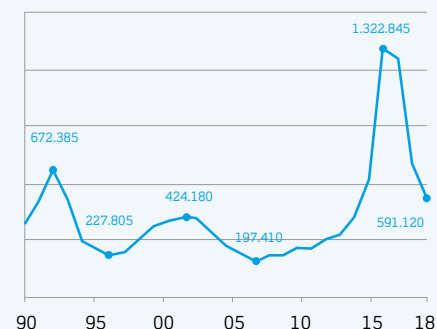
Hjørnестenen i EU's flygtningepolitik er den såkaldte Dublin-forordning. Den skal bl.a. forhindre asylshopping ved at sikre, at asylbehandlingen sker i det land, hvor en person først indrejser og registreres.

"Asylshopping" bruges om personer, der efter at have fået afslag på asyl i land A rejser videre til land B og søger asyl igen.

Dublin-forordningen medfører, at lande som Danmark kan sende asylansøgere retur til f.eks. Grækenland eller Italien, som er de to EU-lande, mange asylansøgere først ankommer til. Grækenland og Italien har i perioder med mange asylansøgere haft svært ved at klare opgaven med at behandle de mange asylansøgninger.

Det store antal syriske flygtninge fik Dublin-systemet til at bryde sammen, da de andre EU-lande ikke længere kunne sende asylansøgere tilbage til Grækenland.

ANTAL ASYLANSØGERE 1990-2018

Kilde: Frontex

Østbalkanruten. Foto: BalkansCat / Shutterstock.com

Dublin-forordningen er forsøgt ændret flere gange. Senest har Kommissionen foreslået en tvungen omfordeling af asylansøgere i tilfælde af et stort pres på et enkelt land. Men efter to et halvt års forhandlinger er EU-landene stadig meget uenige om forslaget. Det bliver måske ikke vedtaget.

Danmarks forbehold

Danmark deltager ikke i EU's asyl- og migrationspolitik pga. det danske retsforbehold. Og så alligevel – Danmark deltager i bl.a. Dublin-samarbejdet gennem en parallelaftale med EU. Danmark er ikke med til at beslutte ændringer i Dublin-samarbejdet, men kan tilslutte sig dem bagefter. Både EU og Danmark kan opsigge parallelaftalen.

En parallelaftale er en aftale mellem Danmark og EU. Den giver Danmark mulighed for at være omfattet af nogle EU-regler, som retsforbeholdet ellers forhindrer Danmark i at være en del af.

Hvis Danmark ønsker at indgå i dele af EU's migrationsamarbejde, skal de andre lande godkende det.

Migration

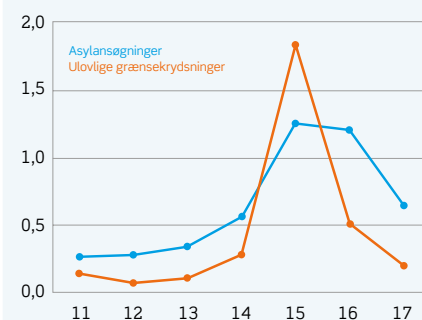
Verden er blevet mindre, og Europa er attraktivt for mange. Hvert år rejser mere end 400 millioner mennesker til EU på visa eller gyldigt pas – som forretningsfolk, turister, sportsfolk eller forskere.

Også et ukendt antal mennesker krydser EU's grænser uden de nødvendige papirer (pas eller visum). Det kan være flygtninge, der søger beskyttelse, migranter, der søger arbejde, kriminelle og terrorister.

Et groft estimat siger, at 20-30 millioner mennesker opholder sig ulovligt i EU. Ifølge EU-reglerne skal disse mennesker frivilligt eller under tvang forlade EU. Det er EU-landenes ansvar at sørge for, at disse mennesker forlader EU.

EU forsøger at regulere ulovlig migration ved at kontrollere EU's ydre grænser, mens den lovlige

ASYLANSØGNINGER OG ULOVIGE GRÆNSEKRYDSNINGER, 2011-2017 (MILLIONER)

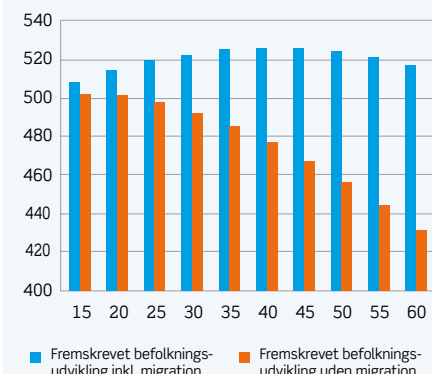
Kilde: Frontex

indvandring reguleres gennem EU's visumpolitik og bluecard (arbejdstilladelser for højtuddannede). Desuden har EU-landene egne regler for adgang til de nationale arbejdsmarkeder.

Konkurrencen om de gode hoveder

Mange lande i EU mangler kvalificeret arbejdskraft, bl.a. fordi befolkningerne bliver ældre. Derfor er konkurrencen om de gode hoveder stor både mellem EU-landene og med lande i resten af verden.

FREMSKRIVNING AF BEFOLKNINGSTAL I EU (MILLIONER BORGERE I EU EKSKL. UK), 2015 OG FREM

Kilde: Kommissionen

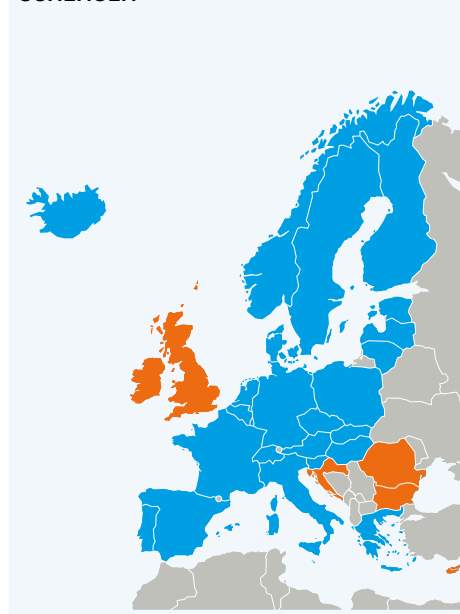
Grænsekontrol

Samarbejdet om fælles grænsekontrol hedder Schengen-samarbejdet efter den by i Luxembourg, hvor den første aftale om samarbejdet blev underskrevet af fem lande i 1985.

Siden er samarbejdet vokset til 26 lande og udbygget med bl.a. regler for grænsekontrol, for hvordan grænserne skal se ud, og for hvordan trafik over grænserne skal registreres.

Som følge af Schengen-samarbejdet er grænsekontrollen ved de indre grænser i EU ophævet. Kontrollen ved EU's ydre grænser varetages af de lande, der har grænser til resten af verden.

SCHENGEN

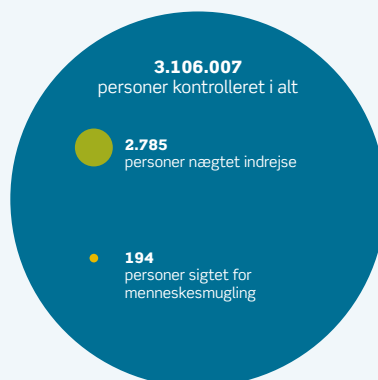
Der er knyttet databaser til Schengen (SIS). Her registreres - foruden grænsetrafikken - oplysninger, som myndigheder kan bruge til at identificere personer. Det er f.eks. data om:

- kriminelle, der er eftersøgt i et andet land og ønskes udleveret
- udlændinge, der er uønskede i Schengen-landene
- forsvundne personer
- vidner, der skal møde op i retten
- personer, som politiet ønsker at lave "diskret overvågning" af.

Danmark har siden 2016 genindført midlertidig grænsekontrol ud fra hensynet til den interne sikkerhed - herunder faren for, at terrorister krydser den danske grænse.

Danmark har mulighed for en midlertidig grænsekontrol i op til to år.

GRÆNSEKONTROL VED DEN DANSK-TYSKE GRÆNSE, 2017

Kilde: Rigspolitiet

TYRKIETAFTALEN

I 2016 indgik EU-landene en aftale med Tyrkiet om, at Tyrkiet tilbagetager alle nye flygtninge og migranter, som er kommet ulovligt til Grækenland fra Tyrkiet. EU-landene tilbyder tilgængæld at modtage en syrisk flygtning fra Tyrkiet for hver syrer, der sendes tilbage. EU lovede desuden Tyrkiet visumfrihed for tyrkere og udbetaling af 3 mia. euro i 2016 og yderligere 3 mia. euro i 2018. Visumfriheden er aldrig blevet en realitet.

Tilbagesendelse

Et andet element af EU's migrations- og asylpolitik er tilbagesendelse af mennesker med ulovligt ophold i EU.

EU indgår aftaler om tilbagesendelse med de lande, hvor migranterne kommer fra.

EU-reglerne fastsætter bl.a., hvordan det besluttet, at en person skal hjemsendes og på hvilken måde, hvad der skal til før en person kan tilbageholdes inden en hjemsendelse, og om hjemsendelsen skal ske frivilligt eller under tvang.

EU'S TILBAGESENDELSAFTALER

- Hong Kong
- Macao
- Sri Lanka
- Albanien
- Rusland
- Ukraine
- Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien
- Bosnien
- Montenegro
- Serbien
- Moldova
- Pakistan
- Georgien
- Armenien
- Aserbajdsjan
- Tyrkiet
- Kap Verde

EU har gennem længere tid forhandlet om tilbagesendelsesaftaler med flere andre lande, herunder Egypten og Tunesien.

Nye tiltag

Nogle få EU-lande har overvejet et fuldstændigt stop for modtagelsen af migranter og flygtninge pga. udfordringer med menneskesmugling og manglende succes med tilbagesendelser.

Andre lande har overvejet, om alle, der reddes på havet eller når EU's grænser, kan sendes direkte til modtagelsescentre etableret i lande uden for EU.

Tanken er, at asylbehandlingen skal foretages der, og at mennesker med beskyttelsesbehov kan fordeles til EU-landene. Migranter uden beskyttelsesbehov skal sendes direkte tilbage til oprindelseslandet.

Det er stadig uafklaret, hvilke regler der skal gælde for disse centre, og om der er lande, som vil stå for centrenes drift og sikkerhed. Men der arbejdes i EU på et muligt pilotprojekt, der kan iværksættes i 2019.

Fri bevægelighed

EU-borgere har ret til at bo og arbejde i andre EU-lande. Denne ret har flygtninge ikke. Hvis de bosætter sig i et andet EU-land end det, hvor de har fået asyl, er deres ophold ulovligt.

Jungle Camp, Calais, Frankrig. Foto: Edward Crawford / Shutterstock.com

Dilemmaer

NÅR POLITIKERE DISKUTERER OG TRÆFFER BESLUTNINGER OM ASYL OG MIGRATION I EU, STÅR DE OFTE I NOGLE SVÆRE DILEMMAER SOM F.EKS. :

1 Skal Danmark forsøge at løse udfordringerne ved migration og flygtninge gennem fælles EU-regler (f.eks. EU-lejre for asylansøgere uden for EU kombineret med en fordeling i EU af flygtninge, der opnår asyl)? Eller skal Danmark hellere fastholde egne regler for asyl og migration inden for de internationale konventioner, som Danmark har underskrevet?

2 Hvis EU finder lande uden for EU, der vil huse modtagecentre, hvor skal de personer, der opnår asyl, så sendes hen? Skal de fordeles lige- ligt mellem EU-landene, eller skal flygtninge selv kunne vælge, hvilket EU-land de vil bosætte sig i?

3 Hvis der vedtages en omfor- delingsmekanisme, skal der så være sanktioner over for EU-lande, der ikke vil modtage flygtninge, eller skal et fremtidigt system baseres på frivillighed?

4 Skal EU i den globale konkurrence om de gode hoveder sikre bedre vilkår for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft fra f.eks. Indien – og skal Danmark være en del af disse EU-regler? Eller skal Danmark for- søge at tiltrække kvalificeret ar- bejdskraft gennem vores egne regler?

5 Skal Danmark være med i den seneste udbygning af Schengen med EU's nye system, der skal registrere al ind- og udrejse fra EU? Eller skal Danmark hellere genetablere dansk kontrol ved grænserne, selvom det kan bety- de, at Danmark må træde helt ud af Schengen-samarbejdet?

6 EU indgår aftaler med lande uden for EU om tilbagetagelse af deres egne borgere. Bør Danmark være en del af det samarbejde for bed- re at kunne lægge pres på de lan- de, som ikke vil modtage egne borgere? Eller skal Danmark helle- re selv forsøge at indgå aftaler med de lande, hvor de fleste men- nesker med ulovligt ophold i Dan- mark kommer fra?

Foto: Malcolm Chapman / Shutterstock.com

FIND MERE INFORMATION OM ASYL OG MIGRATION I EU PÅ WWW.EU.DK

